

DENB 2439
DENA 2439

SECOND PUBLIC EXAMINATION

HONOUR SCHOOL OF ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE 2009

COURSE I AND COURSE II
Paper 8 (h) (iv) and B15 Old Norse

TRINITY TERM 2009

Friday, 29 May, 9.30 a.m. – 12.30 p.m.

Time allowed – Three hours

Answer Question 1 and *two* others. You should pay attention in your answers to the precise terms of the questions, and should not write substantially on the same text in more than one essay.

Do not turn over until told to do so.

Answer Question 1 and *two* others. You should pay attention in your answers to the precise terms of the questions, and should not write substantially on the same text in more than one essay.

1. Translate **three** of the following passages, adding brief notes on any points of literary and/or linguistic interest.

- (a) Einarr veit, at líðr morgunninn, ok hyggr, at Hrafnkell mundi eigi vita, þótt hann riði hestinum. Nú tekr hann hestinn ok slær við beizli, lætr þófa á bak hestinum undir sik ok riðr upp hjá Grjótárgili, svá upp til jökla ok vestr með jöklunum, þar sem Jökulsá fellr undir þeim, svá ofan með ánni til Reykjasels.
5 Hann spurði alla sauðarmenn at seljum, ef nökkurr hefði sét þetta fé, ok kvazk engi sét hafa. Einarr reið Freyfaxa allt frá eldingu ok til miðs aptans. Hestrinn bar hann skjótt yfir ok víða, því at hestrinn var góðr af sér. Einari kom þat í hug, at honum mundi mál heim ok reka þat fyrst heim, sem heima var, þótt hann fyndi hitt eigi. Reið hann þá austr yfir hálsa í Hrafnkelsdal. En er hann kemr ofan at Grjótteigi, heyrir hann sauðarjarm fram með gilinu, þangat sem hann hafði fram riðit áðr. Snýr hann þangat til ok sér renna í móti sér þrjá tigu ásauðar, þat sama sem hann vantat hafði áðr viku, ok støkkði hann því heim með fénu.
10
15
- (b) En þá hóf hann tölu sína upp, er menn kómu þar, ok sagði, at honum þótti þá komit hag manna í ónýtt efni, ef menn skyldi eigi hafa allir lög einá landi hér, ok taldi fyr mönnum á marga vega, at þat skyldi eigi láta verða, ok sagði, at þat myndi at því ósætti verða, er vísa ván var, at þær barsmíðir görðisk á milli manna, er landit eyddisk af. Hann sagði frá því, at konungar ór Norvegi ok ór Danmörku höfðu haft ófrið ok ortustur á milli sín langa tíð, til þess unz landsmenn görðu frið á milli þeirra, þótt þeir vildi eigi. En þat ráð görðisk svá, at af stundu sendusk þeir gersemar á milli, enda hélt friðr sá, meðan þeir lifðu. “En nú þykkir mér þat ráð,” kvað hann, “at vér látim ok eigi þá ráða, er mest vilja í gegn gangask, ok miðlum svá mál á milli þeirra, at hvártveggju hafi nakkvat síns máls, ok höfum allir ein lög ok einn sið. Pat mun vérða satt, er vér slítum í sundr 10 lögini, at vér munum slíta ok friðinn.” En hann lauk svá máli sínu, at hvártveggju játtu því, at allir skyldi ein lög hafa, þau sem hann réði upp at segja.

(c)

Hrímgóðinnir heitir þurs,
er þik hafa skal
fyr nagrindr neðan;
þar þér vílnegrir
á viðar rótum
geita bland gefi;
ceðri drykkio
fá þú aldregi,
mær, at þínom munom,
mær, at mínom munom!

Þurs rist ek þér
ok þriá stafi,
ergi ok ceði
ok óbola;

15 svá ek þat af rist,
sem ek þat á reist,
ef gøraz þarfars þess.

[Gerðr kvað:]

Heill ver þú nú heldr,
sveinn,
ok tak við hímkálki,
20 fullor fórnis miðar;
þó hatða ek þat ætlat,
at myndak aldregi
una vaningja vel.

(d)

‘Af væri nú hofuð,
ef Eyr lifði,
bróðir okkarr inn
bodfreknir,
er vit á braut vágom,
5 verr inn vífrocni
—hvöttunuk at dísir—,
gumi inn gunnbægi
—gørðumk at vigi.’

‘EKKI hygg ek okr vera
úlfar dœmla,
at vit mynim siálfir um
sakaz,
sem grey norma,
þau er gráðug ero
í auðn um alin.

15 ‘Vel hoftum vit vegit,
stöndum á val Gottna,
ofan, eggmóðorn,
sem emrir á kvisti.
Góðs hoftum tirar fengit,
20 þótt skyllum nú eða í
gær déyja.
Kveld lifir maðr ekki
eptir kvið norma.’

- (e) ‘Þat eru nú fjarur kallaðar. Ok enn mælir hann:
 ‘‘Eigi þótti mér hitt minna vera vert er þú lyptir upp kettinum,
 ok þér satt at segja þá hræddusk allir þeir er sá er þú lyptir af jorðu
 einum fætinum. En sá kótr var eigi sem þér sýndisk: þat var
 5 Miðgarðsormr er liggr um lönd öll, ok vansk honum varliga
 lengðin til at jorðina tæki sporðr ok hofuð. Ok svá langt seildisk
 þú upp at skamt var þá til himins. En hitt var ok mikil undr um
 fangit er þú stótt svá lengi við ok fell eigi meir en á kné qðrum fæti
 er þú fekzk við Elli, fyrir því at engi hefir sá orðit, ok engi mun
 10 verða ef svá gamall er at ellí biðr, at eigi komi ellin öllum til falls.
 Ok er nú þat satt at segja at vér munum skiljask, ok mun þá betr
 hvárratveggju handar at þér komið eigi optar mik at hitta. Ek mun
 enn annat sinn verja borg mína með þvílikum vælum eða qðrum
 svá at ekki vald munuð þér á mér fá.’’
 15 ‘En er Þórr heyrði þessa tolu greip hann til hamarsins ok bregðr
 á lopt, en er hann skal fram reiða þá sér hann þar hvergi
 Útgarðaloka. Ok þá snýsk hann aprí til borgarinnar ok ætlask þá
 fyrir at brjóta borgina. Þá sér hann þar voglu viða ok fagra en ónga
 20 borg. Snýsk hann þá aprí ok ferr leið sína til þess er hann kom aprí
 í Prúðvanga. En þat er satt at segja at þá hafði hann ráðit fyrir sér
 at leita til ef saman mætti bera fundi þeira Miðgarðsorms, sem
 síðan varð. Nú ætla ek engan kunna þér sannara at segja frá þessi
 ferð Þórs.’

2. EITHER, (a) ‘The debate is ... between those who construe the story morally and those who construe it politically’. How should we construe *Hrafnkels saga*?

OR, (b) ‘No firm conclusions can be reached about whether [*Hrafnkels saga*’s] main events are the creation of an author working with pen in hand or the product of years of reshaping at an oral stage’. Discuss.

3. ‘The dialogic nature of *Skírnismál* points up its essential dramatic nature’. Does it?

4. ‘The themes of revenge and death are aestheticised, not criticised, in *Hamðismál*’. Discuss.

5. ‘*Íslendingabók* ... was considered to be history at the time it was written, but ... at the same time it took on the function of myth, central to the perception of the origin of Icelandic culture’. Discuss any part of this statement that interests you.

6. How far does Snorri experiment with different kinds of narrative in the part of *Gylfaginning* you have read?

7. What does the part of *Gylfaginning* you have read allow you to deduce about Snorri's attitude to paganism?
8. Write on the literary representation of ONE of the following: women, law, magic, kinship.
9. EITHER, (a) Write a linguistic commentary on any TWO of the prose passages set for translation on this paper
OR, (b) Give an account of the noun-system in Old Norse.